

Iskola — pályairányítás — nemzetgazdaság

Mindaz, ami az elmúlt évtized folyamán gyökeres változást hozott az oktatásban, a szakemberképzésben, a Román Kommunista Párt kezdeményezésének, a pártfőtitkár személyes irányításának, útmutatásainak köszönhető. Tanárok, tanítók, szakoktatók, tanulók tapasztalják mindennapi munkájukban, mit jelent a gyakorlatban az a figyelem, amelyet a legmagasabb párt- és államvezetés az iskolának a társadalmi haladással, gazdasági felemelkedéssel szorosan összefüggő ügye iránt tanúsít.

Amikor csaknem egy évtizede, a tanügyi káderek országos konferenciáján Nicolae Ceaușescu elvtárs leszögezte: „Az iskolánk előtt álló alapvető feladatok egyike az, hogy struktúrájában és tartalmában megfeleljen a gyakorlat követelményeinek, a gazdasági és társadalmi élet különböző szektorai időszzerű és távlati igényeinek“, valójában megfogalmazta azt az alapelvet, amely az azóta végbement és korántsem lezárult folyamat lényegét fejezi ki. Ezek az útmutatások az oktatási hálózat egészét mint didaktikai és pedagógiai célrendszert alárendelik a gazdaságfejlesztést szolgáló munkaerőképzés kielégítésének országos viszonylatban és minden egyes megye vonatkozásában, szem előtt tartva az 1980—1985-ös tervfeladatokat, amelyeket az RKP XII. kongresszusán elfogadott irányelvek előírnak.

A pártfőtitkárnak az RKP Központi Bizottsága 1973. június 18—19-én megtartott — az oktatás fejlesztését és tökéletesítését megvitató — plenáris ülésén elhangzott útmutatásait követve, évről évre újabb intézkedések jelzik az iskola és a gyakorlat, az oktatás és a termelés integrációs folyamatának állomásait. Az 1980—1981-es tanév első harmadában tartott tanácskozás, amelyen részt vettek a Nevelés- és Oktatásügyi Minisztérium vezető káderei, a megyei tanfelügyelőségek képviselői, valamint szakemberek az egész országból, Aneta Spornic docens-doktor elvtársnő, nevelés- és oktatásügyi miniszter leszögezte, hogy a pártfőtitkár által tudományosan megalapozott, világosan kifejtett iskolairányítási koncepció birtokában biztosítottak a feltételei e koncepció alkalmazásának. Beszédében kitért arra, hogy a tanulók magas szintű kiképzését olyan nagy mértékben meghatározza szakmai irányításuk módja, hogy ha a pályairányítást az arra hivatottak nem végzik kellő körültekintéssel, s ezért a tanuló több sikertelen próbálkozás után köt ki valamelyik liceumban, nem válik a szakmáját szerető munkássá. Helyes pályairányítást csak abban a meggyőződésben lehet végezni, hogy a társadalmi érdekek felismerése és szolgálata a személyiségfejlődés szerves része: minden pszichoszomatikai szempontból normális egyed alkalmas — ha kellő útmutatásban, képzésben részesül — bármely társadalmilag hasznos tevékenységre, elsősorban éppen a termelőmunkára.

A Nevelés- és Oktatásügyi Minisztérium által a tanügyi káderek, szülők, tanulók tájékoztatására rendszeresen kiadott füzetek, amelyeknek új sorozatából — *Pregătirea forței de muncă a cincinalului* — az első szám már meg is jelent, hasznos tudnivalókkal szolgálnak mindazok számára, akik érdekeltek abban, hogy az új oktatási szemlélet és gyakorlat alaptendenciájával és alkalmazási módjával lépést tartsanak. Az *Invățămîntul liceal și tehnic-profesional* című folyóirat gondozásában 1981 tavaszán megjelent tájékoztató például ismerteti a minisztériumnak azt a párt nemzetiségi politikája szellemében foganatosított intézkedését, miszerint „az együttélő nemzetiségek fiataljai, akik anyanyelvükön kívánnak olyan profilú liceumban képezést nyerni, amilyen a megyéjükben nem működik, beiratkozhatnak más megye megfelelő profilú liceumába“.

Az anyanyelvű oktatás gyakorlásának jogát és lehetőségét, amelyre példa a fent idézett rendelkezés, abban az összefüggésben lehet reálisan értékelni, hogy a XII. kongresszuson elfogadott irányelvek alapján kidolgozták a gazdasági-társadalmi fejlesztés területekre felosztott tervét az 1981—1985 közötti szakaszra, beleértve minden megye munkaerőszükségletét 1985-ig, továbbá azt a prognózisvázlatot, amely 1990-ig jelzi, hogy a megyéknek milyen arányban kell egyeztetniük területük beiskolázási tervét a megyében létező, illetve létesítendő termelőegységek tervfeladataival. A nevelés- és oktatásügy 1980 februárjában megtartott kongresszusának résztvevői a jelenlegi tennivalókat ennek a közeljövőnek a távlatában vitatták meg.

KORUNK